

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka ve věci

žalobce: **Balbínova poetická strana, IČ: 26587840**
sídlem Balbínova 323/6, 120 00 Praha
zastoupen advokátem JUDr. Jiřím Solilem
sídlem Jakubská 647/2, Praha 1

proti

žalovanému: **Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí**
sídlem Kounicova 688/26, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2022, č. j. UDH- 01344/2022

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Uložená pokuta **se snižuje** na částku 2 000 Kč.
- III. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný u žalobce provedl kontrolu hospodaření v letech 2017 až 2020. Dne 23. 4. 2021 vydal žalovaný protokol o kontrole, ve kterém specifikoval kontrolní zjištění, včetně toho,

že žalobce od roku 2017 opakovaně přijal v hotovosti členských příspěvků, které měl vložit na samostatně vedený účet podle §17a odst. 2 písm. d) zákona o politických stranách, přičemž číslo tohoto účtu měl sdělit žalovanému, což neučinil. Na základě toho zjištění žalovaný uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 19j odst. 2 písm. c) zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, (dále jen „zákon o politických stranách“), a příkazem ze dne 22. 4. 2022 mu uložil žalovanému pokutu ve výši 10 000 Kč. Proti tomuto příkazu podal žalobce blanketní odpor, na základě kterého byl příkaz zrušen a žalovaný pokračoval v řízení, ve kterém bylo vydáno v záhlaví označené napadené rozhodnutí. Žalobce v něm byl výrokem I. uznán vinným ze spáchání přestupku podle §19j odst. 2 písm. c) zákona o politických stranách, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 17a zákona o politických stranách v době od roku 2017 dosud nevedl oddělené účty, konkrétně účet pro jiné příjmy a výdaje podle §17a odst. 2 písm. d) o politických stranách.

2. Za tento přestupek uložil žalovaný výrokem II. pokutu ve výši 10 000 Kč podle § 19j odst. 3 zákona o politických stranách a podle § 35 písm. b) zákona č. 250/ 2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Výrokem III. Dále uložil žalobci povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce shrnul skutkový stav věci. Konstatoval, že napadené rozhodnutí je nedůvodné a nezákonné, vycházející z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nepodloženého výkladu zákona žalovaným.
4. Za podstatnou skutečnost žalobce pokládá, že jeho předchozí správní žalobě, které byla vedena zdejším soudem pod sp. zn. 29 A 163/2021, bylo vyhověno. Dle žalobce existuje několik možných výkladů ustanovení §17a zákona o politických stranách ohledně vedení oddělených účtů. Strany, hnutí a politické instituty vedou oddělené účty pro příspěvky ze státního rozpočtu, příjmy z darů a jiných bezúplatných plnění, pro plnění vyplývající z pracovněprávního vztahu ke straně, hnutí nebo politickému institutu, dále pro financování volebních kampaní za podmínek stanovených volebními zákony a pro ostatní příjmy a výdaje. Podle §17b zákona o politických stranách má být strana povinna oznámit žalovanému adresu internetové schránky, na které je zpřístupněn přehled platebních transakcí na zvláštním účtu.
5. Žalobce je sice politickou stranou, avšak již několik let nekandidoval v žádných volbách, a nemá ani dříve neměl vliv na politické dění, nemohl tedy prosazovat zájmy občanů na politickém životě společnosti, ani na vytváření zákonodárných sborů a orgánů vyšších územních samosprávních celků a orgánů místní samosprávy. Z tohoto důvodu má za to, že se na něho nevztahuje povinnost vedení předmětných účtů, tedy ani účtu zvláštního.
6. Žalobce se nedopustil přestupku podle ustanovení § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, neboť nedošlo k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku. V tomto smyslu odkazuje zejména na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.12.2009, č.j. 5 As 104/2008-45, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.4.2013, č.j. 5 As 76/2011-78, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.10.2013, č.j. 4 A 133/2013-25, ve kterých Nejvyšší správní soud vyvodil závěry, dle kterých je nutné materiální znak vždy hledat a není naplněn automaticky naplněním formálních znaků. Správní orgány tak mají vždy povinnost zkoumat,

zda k naplnění materiálního znaku přestupku došlo či nikoli. Žalovaný se o to v napadeném rozhodnutí sice pokusil, nicméně učinil zcela nesprávné závěry. Dle žalobce jednoznačně nedošlo k naplnění materiálního znaku předmětného přestupku, tedy ke splnění společenské škodlivosti předmětného jednání.

7. Dary, které žalobce obdržel v roce 2017 a 2018 byly vždy od dárce Ing. P. B., tedy od osoby, která je členem předsednictva žalobce. Jedná se o dar v malé výši, který nemohl způsobit naplnění ustanovení o předmětném přestupku, kdy úmyslem zákonodárce bylo zavedení transparentnější kontroly financování politických stran v kontextu finanční a věcné podpory poskytované třetími osobami. Nemohl být naplněn materiální znak přestupku, zcela absentuje společenská škodlivost. Dle žalobce se na dar od člena strany dá pohlížet jako na členský příspěvek. Nemohlo s v žádném případě jednat o pokus o snížení transparentnosti financování, a to i vzhledem ke situaci, kdy žalobce má náklady, které téměř odpovídají přijatým platbám a tyto slouží výhradně k udržení chodu strany, nikoliv k ovlivňování politické scény. Uvedené skutečnosti jsou žalovanému známy z dřívějšího řízení před soudem, ale v napadeném rozhodnutí se s nimi nevypořádal.
8. Žalobce tedy nesouhlasí s tím, že by spáchal jakýkoli přestupek, ale zároveň také nesouhlasí s výší předmětné uložené pokuty. Žalovaný odkázal na judikaturu ohledně výše pokuty, uvedl, že přihlížel k dopadu na možnost další existence politické strany. Vyšel z výroční zprávy žalobce za rok 2018, dle které v tomto roce disponoval žalobce příjmy ve výši 8.735, - Kč a vykázal výdaje ve výši 7.850, - Kč. Odkaz na judikaturu Nejvyššího správního soudu není příhodný, šlo o skutkově odlišný případ. Pokud pokuta přesahuje částku ročního příjmu žalobce, je zřejmé, že tato pokuta je zcela nepřiměřená a nadměrně vysoká.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný konstatoval, že není pravdou, že zdejší soud v rámci předchozího řízení vedeného pod sp. zn. 29 A 163/2021 rozhodl ve prospěch žalobce. Toto řízení bylo soudem zastaveno z důvodu neuhrazení soudního poplatku. Žalovaný při posuzování věci vycházel z dřívějšího rozsudku zdejšího soudu, a to rozsudku ze dne 29. 6. 2021, č. j. 29 A 211/2019-74 Sb. Soud v něm konstatoval, že *„nedisponuje-li politická strana, hnutí či politický institut příjmy ve smyslu § 17a odst. 2 písm. a) zákona o politických stranách, nemá povinnost zřídit zvláštní účet podle § 17a odst. 3 téhož zákona a s tím spojenou informační povinnost podle § 17b odst. 3 téhož zákona sdělit Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí adresu internetové stránky, na které je zpřístupněn přehled platebních transakcí na zvláštním účtu.“* Tyto závěry lze přiměřeně aplikovat i na peněžní prostředky, které jsou politické strany a hnutí povinny vést na tzv. provozním účtu, tedy účtu pro jiné příjmy a výdaje podle § 17a odst. 2 písm. d) zákona o politických stranách. I v tomto případě musí bez zbytečného odkladu žalovanému oznámit číslo nebo jiný jedinečný identifikátor tohoto účtu.
10. Jak vyplývá z § 17a odst. 1 zákona o politických stranách, strany a hnutí a politické instituty používají ke své činnosti pouze finanční prostředky vedené na účtech. výjimkou jsou pouze výdaje do 5 000 Kč, tyto lze hradit v hotovosti. Odstavec 2 uvedeného ustanovení upravuje, jaké účty je třeba odděleně vést. Účele právní úpravy z roku 2017 bylo zvýšení transparentnosti financování politických stran a hnutí. členské příspěvky lze vybírat v hotovosti, politická strana je však povinna bezodkladně je vložit na provozní

účet. V řízení bylo prokázáno, že žalobce v roce 2017 obdržel členské příspěvky, a to v roce 2017 5 Kč, v roce 2018 4 735 Kč, v roce 2019 ve výši 2 000 Kč, v roce 2021 ve výši 6 400 Kč.

11. Žalobcem tvrzená skutečnost, že se nepodílí na politickém životě společnosti, nezúčastňuje se voleb, a tedy se nepodílí na vytváření zákonodárných sborů a nepůsobí ani v místních orgánech, je irelevantní. Účast na politickém životě nelze zužovat na účast ve volbách, strany mohou vstupovat do veřejného prostoru a prezentovat svoji činnost i jinak. Pokud se žalobce rozhodl působit jako registrovaná politická strana a nikoliv jako např. zapsaný spolek, převzal také veškeré povinnosti, které se s fungováním politické strany spojují, včetně povinnosti zřídit provozní účet, pokud financuje svoji činnost skrze členské příspěvky.
12. Pokud se týká materiální stránky přestupku, žalovaný vycházel z rozsudků Krajského soudu v Brně ze dne 10. 12. 2020, č. j. 31 A 105/2020-47, který se odvolával na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 1004/2008-45. Z těchto rozsudků vyplývá, že zcela postačuje potencialita ohrožení zájmů.
13. Pokud žalobce hovořil o přijetí darů od člena politické strany, na které lze pohlížet jako na členské příspěvky, předmětem tohoto řízení nebylo přijímání darů na zvláštní účet, ale skutečnost, že žalobkyně přijímala členské příspěvky v hotovosti do pokladny, přičemž nezřídila a nevedla provozní účet, na který by tyto prostředky podle §17a odst. 1 zákona o politických stranách vložila. Členské příspěvky a dary mají odlišný právní základ a účel. Příjmy z členských příspěvků je strana povinna vést na tzv. účtu pro jiné příjmy a výdaje podle §17 odst. 2 písm. d) zákona o sdružování, příjmy z darů na účtu podle §17A odst. 1 písm. a) uvedeného zákona. Poskytnutí daru ve výši přesahující 1 000 Kč je podmíněno uzavřením darovací smlouvy, dary mohou poskytovat jak členové, tak nečlenové. Pokud žalobce obdržel od Ing. B. v letech 2017 a 2018 dvě platby ve výši 4 000 Kč a vykázal je ve výročních finančních zprávách jako dary, nemohlo se zároveň jednat o členské příspěvky, To tím spíše, pokud žalobce ve sledovaném období vykazoval i přijetí členských příspěvků (kromě darů), a to to v roce 2017 5 Kč, v roce 2018 4 735 Kč, v roce 2019 ve výši 2 000 Kč, v roce 2021 ve výši 6 400 Kč.
14. Pokud se týká výše pokuty, žalovaný poukázal na již výše uvedené příjmy ze členských příspěvků a darů. Pokud se týká celkového hospodaření, žalobce v roce 2017 vykázal ztrátu 1 000 Kč, v roce 2018 zisk 1 000 Kč, v roce 2019 nulový výsledek, v roce 2020 ztrátu 2 000 Kč, v roce 2021 opět nulový výsledek hospodaření. S ohledem na to by pro žalobce byla jakákoliv pokuta likvidační. Zároveň je zřejmé, že v případě dlouhodobého porušování zákonem stanovených povinností není namístě uložení trestu jako je napomenutí. Při stanovení výše pokuty tedy žalovaný vycházel z toho, že žalobkyně dosud nevede účty pro jiné příjmy a výdaje, ač těmito příjmy, konkrétně členskými příspěvky, prokazatelně disponuje od roku 2017. Pokud tedy žalobce neplní uvedené povinnosti, pokuta je přiměřená.

IV. Replika žalobce

15. Žalobce uvedl, že nadále i přes argumentaci žalovaného ve vyjádření k žalobě nepovažuje své popsané jednání za přestupek. Žalovaný se nevypořádal s naplněním skutkové podstaty přestupku, nebylo prokázáno, že by šlo o čin společensky škodlivý. Nebyla tedy naplněna materiální podmínka přestupku, která není vždy automaticky přítomna společně s formálními znaky. Výše pokuty je navíc zjevně nepřiměřeně vysoká s ohledem na specifika žalobkyně.

V. Jednání před soudem a posouzení věci

16. Ve věci proběhlo dne 10. 12. 2024 jednání u Krajského soudu v Brně. Účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Žalobce zdůraznil, že žalovaný zkoumal pouze formální znaky přestupku, materiálními se nezabýval. Pokud se jedná o přijaté finanční částky od člena strany, šlo vlastně o členský příspěvek. V současné době již žalobce zřídil příslušný účet. Žalovaný konstatoval, že účet si žalobce zřídil až v květnu letošního roku. Pokud se týká poskytovatele darů, je jedno, zda jde o člena strany nebo třetí osobu.
17. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházejícího jeho vydání. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí.
18. Soud předesílá, že předmětem řízení je přestupek podle §19j odst. 2 písm. c) zákona o politických stranách, které ho se měl žalobce dopustit tím, že v rozporu s §17a uvedeného zákona v době od roku 2017 dosud nevede účet pro jiné příjmy a výdaje podle §17 a odst. 2 písm. d) uvedeného zákona. Dle napadeného rozhodnutí je žalobce povinen tento účet vést, neboť v kontrolovaném období, tedy v letech 2017 až 2020 disponoval příjmy z členských příspěvků, které spadají pod kategorii „jiné příjmy a výdaje“.
19. Ve věcech stejných účastníků rozhodl rozsudkem ze dne 1. 7. 2020, č.j. 29 A 39/2018-51, kterým soud zrušil rozhodnutí žalovaného ve věci žalobce a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud připomíná, že v prvním z těchto rozsudků byl přijat závěr, že „*nedisponuje-li politická strana, politické hnutí nebo politický institut příspěvky ze státního rozpočtu, příjmy z darů a jiných bezúplatných plnění ve smyslu § 17a odst. 2 písm. a) zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, není povinna zřídit zvláštní účet podle § 17a odst. 3 téhož zákona a současně sdělit Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí adresu internetové stránky, na které je zpřístupněn přehled platebních transakcí na zvláštním účtu (§ 17b odst. 3 téhož zákona).*“ Z tohoto právního názoru následně vycházel zdejší soud v dalších rozhodnutích a jak vyplývá i z vyjádření žalovaného, řídil se jím i žalovaný. Pokud žalobce v žalobě odkazoval na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 22. 2. 2022, č.j. 29A 163/2021-21, jednalo se o usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku.
20. Soud při přezkumu zjistil, že rozhodnutí netrpí vadami, ke kterým by bylo nutno přihlédnout z úřední povinnosti. Důkazní návrhy jsou součástí správního spisu, proto jimi nebylo prováděno okazování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117). Soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**. Zároveň konstatuje, že neměl důvod odchylovat se od právního názoru, který zdejší soud vyjádřil v rozsudku ze dne 30. 1. 2020, č.j. 30 A 52/2018-50 a následně i v rozsudku ze dne 1. 7. 2020, č.j. 29A 39/2018-51.

21. O skutkových okolnostech věci není mezi účastníky rozpor. Z Příkazu ze dne 22. 4. 2022, sp. zn. S-UDH-00219/2022 OKSŘ, č.j. UDH-01047/2022 vyplývá, že žalovaný uznal žalobce vinným z předmětného přestupku. Proti Příkazu poddal žalobce odpor, na základě kterého rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.
22. Předmětem projednávané věci je posouzení, zda žalobce spáchal přestupek podle § 19j odst. 2 písm. c) zákona o politických stranách, podle něhož strana nebo hnutí se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 17a zákona o politických stranách nevede oddělené účty, konkrétně účet pro jiné příjmy a v výdaje podle §17a odst. 2 písm. d) zákona o politických stranách.
23. Z § 17a odst. 1 zákona o politických stranách vyplývá, že *strany a hnutí a politické instituty používají ke své činnosti pouze finanční prostředky vedené na účtech u banky, platební instituce nebo instituce elektronických peněz nebo u pobočky zahraniční banky, platební instituce nebo instituce elektronických peněz na území České republiky. To neplatí, jde-li o výdaje nepřevyšující částku 5 000 Kč; tyto výdaje lze hradit v hotovosti.* Podle odstavce 2 uvedeného ustanovení *strany a hnutí a politické instituty vedou oddělené účty pro a) příspěvky ze státního rozpočtu, příjmy z darů a jiných bezúplatných plnění, b) plnění vyplývající z pracovněprávního vztahu ke straně a hnutí a politickému institutu, c) financování volebních kampaní za podmínek stanovených volebními zákony, a d) ostatní příjmy a výdaje.* Odstavec 3 pak uvádí, že *finanční prostředky podle odstavce 2 písm. a) vedou strany a hnutí a politické instituty na zvláštním účtu umožňujícím bezplatný a nepřetržitý přístup třetích osob k zobrazování přehledu platebních transakcí na těchto účtech (dále jen "zvláštní účet").*
24. Soud se tedy zabýval tím, zda citovaná ustanovení dopadají na případ žalobce a zda tedy byl žalobce povinen zřídit konkrétně účet pro jiné příjmy a výdaje podle §17a odst. 1 písm. d) zákona o politických stranách.
25. Ustanovení § 17a odst. 1 zákona o politických stranách ukládá politickým stranám, hnutím a institutům používat ke své činnosti pouze finanční prostředky vedené na účtech u banky, platební instituce nebo instituce elektronických peněz nebo u pobočky zahraniční banky, platební instituce nebo instituce elektronických peněz na území České republiky. Vyplývá z něj, že politické strany nemohou finanční prostředky přijímat a vydávat jiným způsobem než prostřednictvím bankovních účtů. Výlučně u výdajů nepřevyšujících částku 5 000 Kč mohou strany použít finanční prostředky v hotovosti (§ 17a odst. 1 věta druhá zákona o politických stranách). Je tedy zřejmé, že používá-li strana finanční prostředky ke své činnosti, musí tak činit způsobem uvedeným v § 17a odst. 1 zákona o politických stranách.
26. Jak vyplývá z výše citovaného rozsudku zdejšího soudu ze dne 1. 7. 2020, č.j. 29 A 39/2018-51, povinnost politické strany zřídit zvláštní účet vzniká pouze v případě, pokud politická strana disponuje příslušným příjmem. Pokud tomu tak je, nezáleží již na jeho konkrétní výši, protože výjimka se vztahuje pouze na výdaje do 5 000 Kč.
27. Žalovaný klade žalobci za vinu, že nezřídil účet pro jiné příjmy a výdaje podle §17a odst. 2 písm. d) o politických stranách, ač v kontrolovaném období v letech 2017 až 2020 disponovala příjmy z členských příspěvků, které spadají do kategorie „jiné příjmy a výdaje.“ Jak soud ověřil ze správního spisu, konkrétně z podkladů předložených žalobcem, žalobce vykázal přijetí členských příspěvků. V roce 2017 to bylo 5 Kč, v roce 2018 celkem 4 735 Kč, v roce 2019 ve výši 2 000 Kč, v roce 2021 ve výši 6 400 Kč.

28. Z uvedeného je tedy zřejmé, že vzhledem k příjmům plynoucím z členských příspěvků bylo povinností žalobce zřídit si účet pro jiné příjmy a výdaje. Pokud tek neučinil, dopustil se přestupku podle § 19j odst. 2 písm. c) zákona o politických stranách.
29. Pokud žalobce v žalobě argumentoval dary od člena strany, soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že tato problematika se netýká projednávané věci. Žalovaný posuzoval výlučně příjmy vykázané žalobcem jako členské příspěvky.
30. Dále žalobce rozporoval materiální stránku spáchaného přestupku, neboť dle žalobce postihované jednání nenaplnňuje znak společenské škodlivosti a nedošlo ani k ohrožení zákonem chráněného zájmu na transparentnosti financování politických subjektů. Žalobce přitom poukazoval na to, že je malou politickou stranou, příjmy slouží výlučně běžné provozní činnosti, nezúčastňuje se voleb a nemá tedy podstatný vliv na politické dění.
31. Soud konstatuje, že žalobce, i když nevyvíjí činnost, která by ovlivňovala podstatným způsobem politické dění, je registrovanou politickou stranou a jako takový je povinen plnit své zákonné povinnosti. K těmto povinnostem patří i povinnosti zakotvené v zákoně o politických stranách, tudíž se vztahuje vůči všem politickým stranám a politickým hnutím. Porušení povinnosti zřídit si účet pro jiné příjmy a výdaje je ohrožením zákonem chráněného zájmu na transparentnosti financování politických stran a hnutí, bez ohledu na výši částky, která má být na tomto účtu uložena. Jak plyne z příslušné důvodové zprávy, právě transparentnost financování politických subjektů byla jedním z hlavních motivů pro přijetí zákona č. 302/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (touto novelou zákona o sdružování v politických stranách byla zavedena kategorizace typu účtů politických stran a hnutí včetně tzv. zvláštního účtu nebo oznamovací povinnost politických stran a hnutí ve vztahu ke svým zvláštním účtům). Daná žalobní námitka je proto nedůvodná.
32. Obdobně soud neshledal důvodnou námitku týkající se nenaplnění znaku společenské škodlivosti. Obecně je pro soud zcela dostačující potenciál ohrožení zájmů. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, „lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti.“
33. Společenská nebezpečnost jednání by nebyla naplněna, pokud by existovaly zvláštní okolnosti případu, které by nebezpečnost jednání zásadním způsobem snižovaly pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků (např. význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele či míra jeho zavinění, srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 8 As 34/2012-35, ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-46, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS, či ze dne 26. 4. 2013, č. j. 5 As 76/2011-78, ze dne 7. 4. 2017, č. j. 7 As 61/2017-34). V souzené věci se však podle názoru soudu jedná o zcela standardní případ deliktního jednání postihovaného citovanými ustanoveními zákona o sdružování v politických stranách. Samozřejmě je v tomto případě společenská nebezpečnost nižší, než by tomu bylo u stran zastoupených v parlamentu. To však neznamená, že by zde vůbec nebyla dána.

34. I když žalobce primárně nesouhlasil s tím, že by jakýkoliv přestupek spáchal, namítal rovněž zjevnou nepřiměřenost výše pokuty, a to zejména s ohledem na to, že pokuta překračuje jeho roční příjmy, přičemž není osobou zadluženou ani osobou vydávající jiné výdaje než nezbytné.
35. Podle § 78 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.*
36. Jak vyplývá z výše uvedeného, ve věci bylo jednoznačně prokázáno, že ke spáchání přestupku došlo. Porušení povinnosti zřídit účet pro jiné příjmy a výdaje je zákonem vymezeno jako spáchání přestupku, za který politické subjekty pokutuje žalovaný. Smyslem této úpravy účinné od 1. 1. 2017 bylo posílení transparentnosti financování politických subjektů. Jednalo se o záměr zákonodárce, v němž nelze spatřovat porušení uvedených zásad. Proto soud neshledal důvod pro upuštění od uložení pokuty. Zároveň soud shledal, že jsou tu důvody pro moderaci pokuty. Žalovaný při odůvodnění výše pokuty konstatoval, že žalovaný dle výroční zprávy za rok 2021 hospodařil s nulou, poté obecně poukázal na opakované porušení pravidel hospodaření politických stran a hnutí a majetkové poměry žalobce. Pokud se týká opakovaného porušování povinností, soud konstatuje, že žalobce byl v této souvislosti v minulosti se svou žalobou v obdobných věcech opakovaně úspěšný, jedenkrát pak došlo k zastavení řízení z důvodu nezaplacení poplatku a věc tedy nebyla meritorně projednávána. Žalobci tedy nelze tedy bez dalšího podrobného odůvodnění přičítat dřívější porušování pravidel hospodaření. Pokud žalovaný odkazoval na blíže nekonkretizovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která zdůvodňuje uložení pouty u subjektu, který je zatížen dluhy, nejedná se o případný odkaz. Dle názoru soudu je vzhledem k poměrům žalobce pokuta 2 000 Kč zcela přiměřená a tím, že plní i preventivní funkci.

VI. Shrnutí a náklady řízení

37. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného, pokud se týká otázky posouzení spáchaného přestupku, bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
38. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2022, čj. 6 As 121/2022-33 Pokud soud zamítne návrh na zrušení rozhodnutí o přestupku, avšak vyhoví eventuálnímu návrhu na moderaci uloženého správního trestu (§ 78 odst. 2 s. ř. s.), může jedním výrokem rozsudku zamítnout žalobu (jíž je v takovém případě nutno rozumět návrh na zrušení rozhodnutí) a druhým výrokem snížit uložený správní trest, nebo od něj upustit. Soud tedy vzhledem k výše uvedeným důvodům uloženou pokutu snížil na 2 000 Kč.
39. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 10. prosince 2024

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu